

2 Frank van Dalen

Voorman van ProGay aan het woord over acceptatie van homo's

8 De werkvloer

Uit de kast komen bij je collega's komt de werksfeer ten goede

12 Programma

Alle activiteiten van Coming Out Day op een rij

Oktober 2009

win p.6
KAARTEN VOOR EEN PANN-ON-TOURFEEST!

Kom uit de kast

en verder...

4 Jongeren praten over hun coming out

7 42% van de Nederlanders vindt zoenende mannen aanstootgevend

9 Gelukkig getrouwd met een transseksueel

THEMA
COMING OUT DAY
2009

Homoseksuelen in verzorgingstehuis

Dit jaar wordt extra aandacht besteed aan oudere homoseksuelen. Lees meer hierover op p.2

‘Homo zijn is geen probleem, het laten zien wel’

Frank van Dalen is een bekend gezicht in de Nederlandse homowereld. Hij is voorman van ProGay – organisator van de Amsterdam Gay Pride – en voormalig voorzitter van COC Nederland. Zijn ideale wereld? Eén waarin homoseksueel zijn niet slechts wordt gedoogd, maar wordt gezien als iets positiefs. “Gaaf, dat je anders bent!”

Zover is het helaas nog niet. Volgens Van Dalen doen veel homoseksuelen nog steeds aan zelfcensuur. Vaak zelfs onbewust. “Ik interviewde laatst met een cameraploeg een aantal homoseksuele jongens over homofoob geweld, in de Amsterdamse Reguliersdwarsstraat. Zij zeiden er totaal geen last van te hebben. Dat is helemaal niet waar, reageerde een vriendin die erbij stond. ‘Als jullie langs een groepje stoere jongens lopen, dan verlagen jullie je stem en laten elkaars hand los’. Dat is zelfcensuur. En veel homo’s zien dat niet eens meer als een probleem.”

Frank van Dalen

Functie: Voorzitter ProGay, VVD-kandidaat gemeenteraad Amsterdam
Leeftijd: 40
Coming out: 24

De homogemeenschap heeft dan ook nog heel wat te bevechten. Van Dalen lanceerde als voorzitter van het COC in 2006 de ‘derde fase’ van de homo-emanipatie. De eerste fase leidde tot de afschaffing van de strafwettelijke discriminatie van homoseksualiteit, in 1971. Daarna volgde de strijd voor gelijke rechten, met als hoogtepunt de openstelling van het burgerlijk huwelijk voor paren van gelijk geslacht, in 2001. Nu is het volgens Van Dalen tijd dat de samenleving homoseksuelen ook in de praktijk volledig accepteert – zelfs koestert – als een toegevoegde waarde.

AFWIJKEN

Want een samenleving die afwijkingen van de norm ziet als iets positiefs, is innovatief en vooruitstrevend en heeft dus toekomst, zegt hij. “En gelijktijdig, een samenleving waarin homoseksuelen volminatie van homoseksuelen maar vaker tot subtiele uitsluiting. Bewust of onbewust.

Van Dalen: “Op het werk vragen mensen altijd; heb je een vriendin? Nooit: heb je een partner? Als een jongen van veertien een vriendje heeft, vragen mensen; weet je wel zeker dat je homo bent?” En dan nog de flauwe grappen over homo’s op het werk, de studie of sportvereniging. Dat alles maakt het moeilijk om uit de kast te komen.”

Coming Out Day is volgens Van Dalen bedoeld om mensen te steunen die nog in de kast zitten, maar vooral ook om een maatschappelijk debat te starten over de acceptatie van homoseksualiteit. Dat is nodig, want veel homoseksuelen hebben het gevoel dat hun levenswijze onder druk staat. “Nederland is momenteel een samenleving van angst”, zegt Van Dalen, “angst voor verval van normen, of de islamisering van de maatschappij. In angstige tijden vallen mensen terug op de norm – en homoseksualiteit is nu eenmaal niet de norm.”

ledig worden geaccepteerd, is ook een samenleving waarin meisjes met rood haar niet meer worden gepest en Marokkaanse jongeren gewoon naar binnen mogen in de discotheek. Als homo’s en lesbo’s zich prettig voelen, is dat een samenleving die voor iedereen plezieriger is. Onze wens tot acceptatie is dus ook in het belang van hetero’s.”

Het kan volgens Van Dalen nog wel even duren voordat ze zover zijn. “Het feit dat je homo bent, is voor de meeste mensen inmiddels niet meer zo’n probleem, het feit dat je laat zien dat je homo bent nog wel. Daarom kan de homobeweging het zich nog niet permitteren om alleen maar te vieren dat we homo zijn. Wij moeten ook nog strijden voor acceptatie. Daar gaat de Amsterdam Gay Pride ook over: vieren en strijden. Wellicht zijn we over dertig jaar zover dat de hele samenleving, hetero’s en homo’s, inziet dat homoseksualiteit is positiefs is. Dat mensen zeggen; gaaf, dat je anders bent, omdat ze snappen dat het ook over henzelf gaat als uniek individu!”

COMING OUT DAY

Coming Out Day is voor het eerst gevierd in Amerika in 1988. Het is bedacht om aandacht te vragen voor de rechten van homo’s, lesbo’s, biseksuelen en transseksuelen. Coming Out Day wordt nu al internationaal gevierd in Zwitserland, Duitsland, Verenigd Koninkrijk en Canada. En sinds 2008 ook in Nederland. Dit jaar zal het festijn plaatsvinden op 10 oktober. De Nederlandse term voor coming out is ‘uit de kast komen’. Uit de kast komen houdt in dat je aan familie en vrienden vertelt dat je homoseksuele gevoelens hebt.

WETTER II-1988

OUDEREN UIT DE KAST

Ouderen hebben behoefte aan een sociaal netwerk

Dit jaar is het thema van Coming Out Day ‘ouderen’. Welke problemen heeft deze doelgroep? Anton Koolwijk is geestelijk verzorger diversiteit van OsiraGroep Amsterdam: “Roze ouderen hebben veelal geen kinderen. Hun sociale netwerk is in de loop der jaren gekrompen. Eenzaamheid en verlies van mantelzorg is hun grote zorg. Onderzoek toont aan dat zij behoefte hebben aan versterking van hun sociale netwerk en aan homovriendelijke zorgverleners. Daarnaast hebben zij behoefte aan een homovriendelijke omgeving.”

Ouderen zijn beducht voor intolerantie, pesterijen en discriminatie. Daarnaast heerst er ook angst voor reacties van medewerkers die - vanuit hun cultuur of levensovertuiging - onbekend zijn met, of afwijzend staan tegenover homoseksuele mannen en vrouwen. Koolwijk: “Vooral het gebrek aan vertrouwen in de homovriendelijkheid van zorgverleners en zorginstellingen, maakt dat roze ouderen, zo lang mogelijk zelfstandig willen blijven wonen. Homoseksualiteit is meer dan een seksuele voorkeur.

De homoseksuele geaardheid wijkt af van de standaard norm en vormt mede daarom iemands identiteit. Het vergt strijd en kracht om vrede te vinden met het ‘anders zijn’. De oudere homoseksuele man of vrouw is opgegroeid in een tijd dat homoseksualiteit niet bespreekbaar en geaccepteerd was. “Zij werden geregeld gepest, soms zelfs uitgestoten, ontslagen of vervolgd en zochten daarom steun bij gevoelsgenoten. Zij deelden gemeenschappelijke interesses, ontwikkelden een eigen humor en taal. Zo ontstond een

eigen subcultuur, een eigen leefstijl, met eigen codes en symbolen. De bestaande, reguliere voorzieningen zijn gericht op heteroseksuele ouderen en hun belevingswereld: vrouwen, de rolverdeling tussen man en vrouw, het huisvrouw zijn, kinderen krijgen en het wel en wee van (klein)kinderen. De programma’s en thematiek sluiten meestal niet aan bij de belevingswereld van roze ouderen. Speciale activiteiten voor roze ouderen gericht op hun belevingswereld doen dit wel”, volgens Koolwijk.

Hij vervolgt: “Vanuit dit gegeven maakt OsiraGroep zich sterk voor wonen, zorg en welzijn voor roze ouderen. Zo opent op 1 november zorgcentrum De Rietvinck haar deuren. Het wordt onder andere een ontmoetingscentrum voor roze ouderen. Zij kunnen er verzorgd wonen en meedoen aan een speciaal roze activiteitenprogramma. Ook wil De Rietvinck een roze dagbesteding opzetten.”

Meer info? Osira Zorgadvies: 0800-3668479, zorgadvies@osiragroep.nl

Christelijke homo’s varen mee tijdens de Gay Pride. CDA-kamerlid Corien Jonker was ook van de partij. De EO verbood een medewerker echter om ook mee te varen.

Geloof, hoop & homoliefde

Homoseksualiteit en religie is altijd een heikel onderwerp geweest. Hoe gaan joodse, christelijke en moslimgelovigen om met hun seksuele geaardheid, en worden ze geaccepteerd door hun medegelovigen?

Gideon Querido van Frank, woordvoerder bij filmdistributeur Cinemien, is Joods en homoseksueel. Tot veel problemen heeft dit nooit geleid. Natuurlijk, er zijn ook orthodoxe gelovigen. “Maar er is een groot verschil met de Islam en het christendom: ook Joden die homoseksualiteit afkeuren zullen nooit oproepen tot haat en geweld tegen homo’s. Ze zullen zeggen: het mag niet volgens de bijbel en keuren het af. Maar ik ben nooit orthodoxe Joden tegengekomen die vijandig tegen me doen.”

Dat komt volgens hem door de Joodse geschiedenis: “Joden zijn over de eeuwen heen te druk bezig geweest met zelf vervolgd te worden om daar zelf aan mee te doen. Ze weten over het algemeen maar al te goed hoe het is om de underdog te zijn.” Querido van Frank is zelf niet religieus. Hij heeft dus weinig last van de homofobe manier waarop sommige mensen de Thora interpreteren.

LEGER DES HEILS

Dat kan anders zijn voor homo’s die wel zelf gelovig zijn. Wielie Elhorst is protestants christelijk, en voorzitter van het Landelijk Koördinatiepunt groepen kerk en homoseksualiteit (LKP). Opgegroeid in een Leger des Heils-familie, is hij op 19-jarige leeftijd uit de kast gekomen. Aangezien hij uit een vrij liberaal gezin komt, was zijn homoseksualiteit voor zijn ouders geen probleem. Binnen het Leger des Heils was dat wel anders. “Toen ik theologie ging studeren in Kampen kwam ik in een heel orthodox korps terecht. Ik was gevend om jeugdwerk te doen, maar daar was het niet mogelijk om een officiële aanstelling te krijgen. Vanwege mijn homoseksualiteit. En dat is nu nog niet veel beter, kan ik je vertellen.”

Toch is het over het algemeen zo dat in de grote protestantse kerkgenootschappen homoseksualiteit geen probleem is, aldus Elhorst. “Binnen de protestantse kerk is homoseksualiteit op zichzelf geen discussie meer. Die tijd hebben we 25 jaar geleden wel gehad, en de uitkomst daarvan was dat homo’s in de kerk niets in de weg mag worden gelegd.” In kleinere protestantse gemeenschappen staat het onderwerp zo nu en dan nog wel op de agenda. “Dat is

bijna altijd vanwege een bepaalde kwestie, zoals een predikant die homo blijkt te zijn. Daar is dit dus nog lastig.” Dus zo geaccepteerd is homoseksualiteit in de kerk nu ook weer niet. Lokale priesters of dominees met een conservatieve opvatting, een behoudende streekcultuur en ouderwetse opvattingen over wat er over homoseks in de bijbel staat geschreven kunnen het leven voor christelijke homo’s behoorlijk lastig maken.

Elhorst geeft toe dat er nog veel te bereiken valt, maar de laatste acht jaar zijn er al veel positieve ontwikkelingen geweest. “Er is steeds meer openheid, ook in orthodoxe gemeenschappen. Daarmee is homoseksualiteit nog niet oké, maar er is wel meer ruimte om een eigen weg te zoeken.”

VERLIES

Orhan Bucakli is 30 jaar, moslim en homo. Toen hij drie jaar geleden aan zijn vrouw vertelde dat hij homoseksueel was, had Bucakli er al jaren mee rondgelopen. Zijn vrouw vertelde het aan zijn ouders - hijzelf durfde dat niet. Bucakli heeft met hen inmiddels geen contact meer, wat hij erg betreurt. Alleen zijn jongere zus spreekt hij soms. Laatst belde ze hem op omdat hij op zijn Hyves-profiel had aangegeven dat hij homoseksueel was: waarom moest hij dat zo nodig op internet zetten? Bucakli is de afgelopen jaren vaak bedreigd door mensen uit zijn oude omgeving, waardoor hij overspannen raakte. Toch is hij blij dat hij uit de kast is gekomen. “Ik zou nooit meer terug willen naar de tijd dat ik in twee werelden moest leven. De prijs daarvoor was gewoon te hoog.”

Als gelovig moslim heeft Bucakli veel moeite gehad om zichzelf te accepteren. Volgens de koran is denken aan homoseks niet verboden, maar het in de praktijk brengen wel. “In het begin dacht ik: ik ben verkeerd, en nog steeds heb ik een gevoel dat er iets niet klopt. Maar ik heb geaccepteerd dat dit is wie ik ben.” Nu is hij in samenwerking met het COC bezig activiteiten op te zetten binnen de doelgroep. Want als er één ding is dat de moslimcultuur moet snappen, aldus Bucakli, is dat je de wereld niet kunt veranderen. “Laat iedereen toch zichzelf zijn.”

Coming out in verzorgingstehuizen

Dit jaar is er meer aandacht voor de oudere homoseksuelen. Het doel is om de zichtbaarheid van roze ouderen te vergroten. Ouderen worden snel vergeten. Volgens de aanname van het ministerie van VWS, is zes tot zeven procent van de bevolking homoseksueel geaard. Dus ook in zorgcentra. Dat betekent dat Nederland één miljoen homoseksuelen telt. Zij vormen de grootste minderheidsgroep. Amsterdam telt 6.689 zestig plus homoseksuelen. Hier zijn zij de een na grootste minderheidsgroep, na de Surinaamse (6.845), maar voor de Marokkaanse (4.303) en Turkse (2.297) ouderen.

Mijn coming out

“Ik zat met mijn zus op de bank en ze zei: ‘geef het nou maar toe, het is echt niet erg.’ Het ging natuurlijk over mijn coming out, dat was een jaar geleden. Ik was zo opgelucht toen ik er eindelijk met iemand over kon praten. Mijn zus had het dus al verwacht. Alleen ik kon het moeilijk accepteren van mezelf en durfde het niet aan iemand te vertellen. Ja, de drempel was wel lager geworden, zodat ik niet lang na het gesprek met mijn zus het ook vriendinnen heb verteld en daarna mijn ouders. En toen voelde ik me echt helemaal gelukkig.”

Naam: Annelien
Leeftijd: 23 jaar
Woonplaats: Utrecht

Niet down and out, maar..

STICHTING PANN

Voorzitter Maarten Wolters: "We zijn al veertig jaar een jongerenorganisatie die de positie van homo's gelijk wil stellen aan die van hetero's. Dat doen we door middel van het organiseren van feesten. PANN-feesten zijn voor zowel homo's als hetero's. De sfeer is laagdrempelig, toegankelijk, vrij en minder confronterend."

Een aantal jaar geleden pilde Tivoli in Utrecht, waar we met onze feesten zijn begonnen, uit en moesten we mensen teleurstellen. Door de online verkoop van toegangskaarten zagen we dat bezoekers uit heel Nederland kwamen. Toen ontstond het idee om de feesten ook in andere steden te organiseren. We hebben het de naam 'PANN on tour' gegeven. Dit jaar geven we twaalf feesten in allerlei steden in Nederland. In de afgelopen drie jaar is dat aantal meer dan verdubbeld, want we begonnen met vier. We hebben minimaal duizend en maximaal zesduizend bezoekers per feest.

PANN heeft een maatschappelijke functie. De GGD gaat bijvoorbeeld mee met ons op tour. Bezoekers kunnen zich gratis laten inenten tegen Hepatitis B. Als ze die injectie drie keer hebben gekregen zijn ze minstens twintig jaar beschermd. Dus dat is al na drie feesten. Maar we hebben ook Amnesty International op de feesten gehad. Zij informeren over gelijke rechten voor homo's. Veel organisaties kloppen bij ons aan om te mogen voorlichten. Ze zijn altijd welkom."

Maarten Wolters

Functie: Voorzitter Stichting PANN
Leeftijd: 29
Coming out: 19

jong & out

Vrienden maken, plezier hebben en af en toe serieuze gesprekken. Tijdens de bijeenkomsten van Jong & Out kunnen homojongeren onder de achttien gewoon zichzelf zijn.

Juliette (16), Ruben (17) en Reina (13) gaan naar de Jong&Out-bijeenkomsten. Juliette heeft zelfs nog geen bijeenkomst gemist. "Iemand van de organisatie mailde mij vorig jaar. Omdat ik in Den Haag woon en op de website actief was, werd gevraagd of ik vrijwilliger wilde worden. Het leek me leuk om mee te werken. Ik merk dat nieuwe jongens en meisjes het spannend vinden om hier te komen. Maar de drempel is zo laag dat ze zich al snel op hun gemak voelen."

Reina is vorige week voor het eerst

Ik was een beetje zenuwachtig, maar wist dat ze het niet erg zouden vinden

naar een Jong&Out-bijeenkomst geweest. Haar vriendin nam haar mee op sleeptouw. Als een jongere van dertien kun je niet naar een kroeg of discotheek. Zelfs op internet kun je niet overal terecht. "Erg jammer." Voor Reina kwam een bijeenkomst met andere mensen van haar leeftijd dus goed uit. "Ik vond het direct al leuk met een ongedwongen en gezellige sfeer. Wat me opviel was dat niemand het gek vond dat ik met mijn vriendin, dus iemand van hetzelfde geslacht, kwam. Die middag werd er zelfs een grapje gemaakt en werd

iemand 'stiekeme hetero' genoemd. Echt een omgekeerde wereld", lacht Reina. "Ik heb nu al weer zin in een volgende meeting."

Sommigen zoeken nog naar de goede manier om het aan ouders en vrienden te vertellen. Tijdens een Jong&Out-meeting is dit bespreekbaar. Ruben vond het uit de kast komen niet zo moeilijk. "Ik was vijftien jaar toen ik het mijn ouders vertelde. Ik was een beetje zenuwachtig, maar ik wist dat ze het niet erg zouden vinden. Het was vooral spannend om het echt te zeggen en een reactie te krijgen. Mijn ouders zeiden daarna dat ze het al vanaf mijn vierde wisten. Ze wilden alleen nog de bevestiging van mij."

Ruben vervolgt: "Ik had geen zin meer om te liegen. Als vrienden me vroegen of ik een bepaald meisje leuk vond en ik 'nee' zei, was dat een ander 'nee' dan zij dachten. Ik heb het mijn vrienden eerder verteld dan mijn ouders, maar ook zij wisten het eigenlijk al. Nu komen jongens vaak bij mij met vragen over het uit de kast komen. Ik zeg dan dat het helemaal niet erg is om ervoor uit te komen. Als ouders het eenmaal weten is het geen probleem."

Voor de meeste jongeren kunnen de problemen na 'het gesprek' aan de kant worden geschoven. En dan wordt het tijd voor lol maken. De groep jongeren van Jong&Out mag zelf bedenken wat ze tijdens de bijeenkomsten doet. Bowlen, naar de bioscoop of, zoals volgende maand, een kookworkshop volgen. Al komt binnenkort ook een wat serieuzer

onderwerp aan bod. Iemand van de GGD komt langs om voorlichting te geven over Hepatitis A en B. Ook soa's en wat je daartegen kunt doen worden besproken.

De groep Haagse jongeren is nog vrij klein. Bij de laatste meeting waren er elf jongens en meisjes. Juliette: "Voor de provinciesteden hebben veel leden. Onze Den Haag groep heeft op Hives 37 leden. Maar zij komen lang niet allemaal naar de bijeenkomsten. Soms komen er minder, soms meer. Maar een klein groepje is ook wel weer gezellig. Je staat dicht bij elkaar en het is meer vertrouwd. Je kunt ook dieper op elkaars verhaal ingaan."

Juist dat maakt de samenkomsten belangrijk voor deze jongeren. Want hoe goed ouders en vrienden ook reageren, het is prettig om met leeftijdsgenoten hetzelfde verhaal te delen. "Voor mij zijn deze meetings belangrijk omdat er gezelligheid is en je nieuwe mensen leert kennen", legt Juliette ten slotte uit. "Ik zeg andere afspraken af om hier naartoe te kunnen gaan."

PROUD
UIT DE KAST

Trotse ouder

De ouders van Jong&Out-jongeren verenigen zich in Proud Parents. Trotse vader Erik de Jong vertelt over zijn zoon. "Hij was vijf jaar. Mijn vrouw en ik zeiden toen al tegen elkaar dat we dachten dat hij homo was. Uiteindelijk ben ik degene geweest die hem op zijn veertiende geforceerd heeft ervoor uit te komen. Hij kreeg problemen op school. Klasgenoten pestten hem en scholden mijn zoon uit voor 'homo' en ik confronteerde hem hiermee. Hij kon eindelijk met zijn problemen naar iemand toe. Op school hielp maatschappelijk werk hem. Maar hij had het zwaar, werd bedreigd en geïntimideerd. Tijdens de gym gingen ze voor hem staan en trokken ze hun broek omlaag. Ik had hem al gewaarschuwd dat hij met pesterijen rekening moest houden."

"Nog in hetzelfde jaar als zijn coming out kwam het COC met het initiatief van Jong&Out. Dat heeft hem heel goed gedaan. Hij zag dat hij niet de enige was. Mijn zoon is nu zeventien jaar. Op school zijn degenen die hem het meest pesten weg. Het is misschien vervelend om te zeggen, maar vooral vmbo-leerlingen waren verantwoordelijk voor de pesterijen. Nu wordt er af en toe nog iets tegen hem geroepen. Gelukkig heeft hij een sterke persoonlijkheid. Als jongere leerlingen nu iets tegen hem zeggen,

geeft hij ze een klap. Het is moeilijk om ouders tips te geven over de coming out van hun kinderen. Meestal weten ze het al eerder dan hun zoon of dochter. Al kan het soms voor een verrassing zorgen. Maar ik heb het idee dat als je je kind goed kent, je het al snel ziet. Mijn tip: neem contact op met het COC en zorg dat je kind in die groep terecht komt. Ze zijn niet de enige."

Jong&Out

Jong&Out is opgezet door COC Nederland samen met holebi (homo, lesbische en biseksuele) jongeren. COC ondersteunt, faciliteert en begeleidt holebi jongeren met het opzetten van Jong&Out activiteiten en de website. Meer informatie over de activiteiten is te vinden op www.jongenout.nl. Tijdens

de activiteiten zijn er altijd begeleiders aanwezig, wordt er geen alcohol geschonken en is er altijd plek voor ouders om bij elkaar te komen. Ouders zijn welkom om te zien hoe Jong&Out activiteiten verlopen en om met andere ouders te praten. Vragen? Mail naar info@jongenout.nl

Leeftijdsgrens

Bram Heerink van Gay.nl: "Internet wordt door bijna alle leeftijden gebruikt. We communiceren via e-mail, twitter, Hives, Facebook en ook Gay.nl. Op onze website kunnen bezoekers een profiel aanmaken en met elkaar communiceren. De wet staat dit niet toe voor personen onder de 16. Helaas. Jongeren van deze leeftijd zijn juist bezig met hun identiteit en seksualiteit en moeten de mogelijkheid hebben om anoniem deze onderwerpen online te bespreken. De verplichting in de wet om persoonsgegevens pas te mogen verwerken van personen onder de 16 met toestemming van de ouders, vind ik erg gedateerd. Een e-mailadres wordt immers als een persoonsgegeven gezien. Jongeren weten tegenwoordig heel goed wat de consequenties kunnen zijn van hun daden online. En ja, uiteraard gaat dat ook weleens mis. Dan hebben we ouders aan de lijn die bij hoog en laag beweren dat hun kind geen profiel heeft aangemaakt bij Gay.nl. Terwijl na controle vaak blijkt dat dit wel het geval is. Vervolgens moet de desbetreffende jongere een stevig gesprek aan met z'n ouders. Kortom, ik zou die wet over persoonsgegevens wel graag aangepast zien, ja."

Bram Heerink

Functie: Directeur Gay.nl en voorzitter Stichting OUT Media, www.gay.nl
Leeftijd: 33
Coming out: 19

Meer weten?

♥ Expresso, low budget glossy homojongeren organisatie die ook een tijdschrift Expresso uitgeeft. Kijk op www.expresso.nl
♥ Jong&Out, ontmoetingsmogelijkheden door het hele land en een ontmoetingswebsite - www.jongenout.nl

♥ 18-, jongerenontmoetingswebsite, kijk op www.18min.eu
♥ PANN - vanaf 16 jaar www.pann.nl
♥ Hojokamp - 1 keer per jaar een ontmoetingskamp voor homojongeren. www.hojokamp.nl

Je bent toch geen mietje?! Op het sportveld valt het nog regelmatig te horen. Door deze subtiele vorm van discriminatie zijn homoseksuelen in de sport relatief gesloten over hun seksuele voorkeur. Tijd voor verandering.

Acteren in de kleedkamer

Homoseksuelen sporten verhoudingsgewijs net zoveel als hetero's, vertelt Bas Koppers. Hij is directeur van stichting Homosport. "Het overgrote deel sport bij reguliere sportverenigingen, maar durft niet altijd open te zijn over de eigen seksuele voorkeur."

Zij doen vaker teamsporten die bij mannen populair zijn en zijn ook vaker open over hun seksuele voorkeur. Volledige acceptatie van homoseksualiteit in de sport is echter nog ver te zoeken.

Daarvoor zijn goede voorbeelden nodig, vindt Huub ter Haar. Hij schreef het boek Gelijkspel, dat in 2008 verscheen. In Gelijkspel vertellen topsporters als dressuurruijer Edward Gal en schaatsster Marieke Wijsman over hun eigen coming out.

Ook Ter Haar vond geen topspelers in mannelijke teamsporten bereid om mee te werken. "Volleybalbondcoach Peter Blangé wilde me niet verder helpen", vertelt hij. "En ook twee voetballers uit de eredivisie, van wie ik via-via heb vernomen dat ze homoseksueel zijn, bleken onbenaderbaar."

SCHADELIJK

Zelfs in de topsport is het dus niet altijd gemakkelijk om uit de kast te komen. "Er is veel angst, al dan niet terecht", zegt Ter Haar. "Sporters zijn soms bang dat openlijke homoseksualiteit hun loopbaan kan schaden, bijvoorbeeld omdat het publiek, de media, of sponsors afwijzend reageren. Dat blijkt in de meeste gevallen gelukkig niet zo te zijn." Behalve dus in het mannenvoetbal. "Voetbal heeft een mondiale uitstraling, spelers zijn onderdeel van een merk, er staat enorme druk op ze", zegt Ter Haar. "Dan is het blijkbaar moeilijker om uit de kast te komen."

Topzwemmer Johan Kenkhuis heeft zijn homoseksualiteit nooit geheim gehouden. Hij

Toppers

Marieke Wijsman, schaatster

Edward Gal, ruiter

Johan Kenkhuis, zwemmer

Directe discriminatie is zelden de boosdoener. Minder dan vijf procent van de sportende homo's, lesbiennes en biseksuelen wordt daadwerkelijk uitgesloten of buitengesloten, laat staan fysiek bedreigd vanwege de seksuele voorkeur. Toch voelen veel homoseksuelen zich ongemakkelijk of zelfs angstig om een sportvereniging. Het zijn de zogenaamd grappige opmerkingen over homo's en het gebruik van homo of mietje als scheldwoord, die hen het gevoel geven dat ze subtiel worden uitgesloten in veel sporten.

Daarom zijn homo's en lesbiennes in de sport relatief gesloten over hun seksuele voorkeur en vermijden ze bepaalde sporten. Onder homomannen zijn vooral mannelijke teamsporten als voetbal, volleybal en hockey populair. Zij doen liever aan fitness, zwemmen of tennis. Daar hopen ze minder in aanraking te komen met homonegatief gedrag. Lesbiennes ervaren dit probleem iets minder.

Afgelopen zomer voetballen moslims, niet-moslims en homo's tegen elkaar in Slotervaart, Amsterdam.

staat ook in Gelijkspel. Een homorolmodel vindt hij zichzelf niet, maar hij strijdt wel voor volledige acceptatie van homoseksualiteit in de sport. Afgelopen augustus voer hij met een 'Olympische boot' mee met de Amsterdam Gay Pride. "Het was een groot succes", vertelt hij. "Veel topsporters waren aanwezig: van Ar-

nold Vanderlyde tot Minke Booi. Ons motto was: 'winnen met respect.' Op de gelijknamige website vertellen allerlei topsporters waarom zij vinden dat sport om prestaties moet gaan, niet om afkomst, of seksuele voorkeur. Kenkhuis: "Je kunt namelijk niet optimaal presteren als je niet jezelf kunt zijn."

✂ Met deze bon kun je lid worden van het COC, Gay&Night, de Gaykrant, Expresso en/of Zij aan Zij.

Naam: _____

Adres: _____

Postcode + Woonplaats: _____

Telefoon: _____

Rekeningnummer: _____

ZIJ Ja, ik wil een half jaar lang een proefabonnement voor slechts € 20 en ontvang dan 4x Zij aan Zij, dé lesbische glossy.

GRAY&NIGHT Ja, ik neem een abonnement op Gay&Night, het grootste homotijdschrift van Nederland! Ik betaal € 31,50 en ontvang 12 nummers.

GG Ja, ik neem een jaar Gay Krant Magazine in huis (17 nummers). In plaats van € 58,50 betaal ik € 35,00 voor een jaarabonnement.

EXPRESSO Ja, ik word nu écht homo en wil een jaarabonnement op het tijdschrift Expresso, en ontvang 6 nummers voor maar € 20,00.

o Ja, ik sluit mij ook aan bij het COC, onze belangenbehartiger. Het lidmaatschap kost mij de rest van dit jaar € 5,00 en daarna € 42,50 per jaar.

Handtekening _____

Ik machtig de verschillende uitgevers om het abonnementsgeld automatisch af te schrijven van mijn bankrekening.

Vul de bon in en stuur hem naar: COC t.a.v. 'Coming Out Special', Postbus 3836, 1001 AP Amsterdam

Win kaarten voor een PANN-feest

PANN organiseert vanwege haar jubileum iedere maand ergens in Nederland een PANN-on-Tour-Feest. Op 31 oktober 2009 vindt in Tilburg het grootste PANN-on-Tour-Feest van het jaar, met ruim 2.000 bezoekers, plaats. Niet voor niets is PANN-on-Tour daarom het populairste heterovriendelijke homofeest van Nederland. Kaarten zijn verkrijgbaar via pann.nl. Jij kan kaarten winnen! Beantwoord de volgende vraag en maak kans op 10x2 vrijkaarten voor PANN-on-Tour Tilburg.

Welk jubileum viert Stichting PANN in 2009?

Stuur je antwoord vóór 17 oktober 2009 naar prijsvraag@pann.nl onder vermelding van 'prijsvraag Metro'. Vergeet niet je naam, leeftijd en e-mailadres te vermelden.

'Ze had het niet verwacht'

♥ "Ik ben drie jaar geleden uit de kast gekomen. Ik heb het verteld aan een klasgenoot waarmee ik niet echt dik bevriend was. Zo had ik niets te verliezen. Mijn moeder heb

ik het natuurlijk ook verteld, maar zij vond het in het begin niet zo leuk. Ze had niet verwacht dat ik lesbisch ben. Toen ik mijn eerste vriendin kreeg, ging het steeds beter

met de acceptatie. En nu gaat het hartstikke goed met mijn moeder en mij." Naam: Brenda Leeftijd: 19 Woonplaats: Emmen

Feiten & cijfers

33% van de homoseksuele mannen en 25% van de lesbische vrouwen is nog altijd niet openlijk over de seksuele voorkeur op het werk. Bron: SCP, Gewoon Doen 2006

42% Van de Nederlanders vindt zoenende mannen in het openbaar aanstootgevend, terwijl dat maar 8 procent is als een man en een vrouw in het openbaar zoenen. Bron: SCP, Gewoon Doen 2006

22% van de autochtone Nederlanders, 55% van de Turken en 48% van de Marokkanen wijst het homohuwelijk af. Bron: SCP, Gewoon doen 2006

68% van de Marokkaanse Nederlanders en 52% van de Turkse Nederlanders denkt dat twee mannen of twee vrouwen prima in staat zijn om kinderen op te voeden. Bron: Motivation 2005

10%

van de werkgevers vindt dat gepest worden het beste kan worden voorkomen, door niet openlijk uit te komen voor homoseksualiteit. Bron: ministerie van SZW

15% van de homomannen en 6% van de lesbiennes is ooit gediscrimineerd op zijn sportvereniging. Bron: Sportonderzoek door het Mulier Instituut in opdracht van VWS naar de sportdeelname van homomannen en lesbiennes.

Iets minder dan 50% zegt zijn gedrag aan te passen. Veel mensen zeggen 'ik ben blij dat je aan mij niet kunt zien dat ik homo ben'. Blijkbaar is de meerderheid van mening dat herkend worden als homo de kans vergroot om slachtoffer te worden van geweld. Bron: Quickscan Gemeente Amsterdam/Twynstra Gudde - 13 februari 2006

33%

van de Nederlanders heeft bezwaar tegen het feit dat homoseksuelen stellen kinderen adopteren. Bron: SCP, Gewoon Doen 2006

33% van de autochtone ouders en 75% van de allochtone ouders vinden dat een leraar zijn homoseksualiteit moet verzwijgen. Bron: TELEAC

50%

van de sportende homo's en 40% van de sportende lesbo's meldt dat vrijwel niemand bij de sportclub weet van hun seksuele voorkeur. Bron: Sportonderzoek door het Mulier Instituut in opdracht van VWS naar de sportdeelname van homomannen en lesbiennes.

8% van de Nederlandse bevolking is homoseksueel. Dit zijn tussen de 800.000 en 1 miljoen homo's of lesbiennes. Bron: Progay - investeren in de Amsterdam Gay Pride

43% van de Marokkaanse Nederlanders en 41% van de Turkse Nederlanders zou afwijzend staan tegenover de homoseksualiteit van een eigen kind. Bron: Motivation 2005

GAY NIEUWSFLITS

Mika's coming out

Onlangs verscheen in het magazine Gay&Night een interview met Mika. Hierin meldde de 26-jarige zanger dat hij biseksueel is 'als er dan toch een label aangehangen moet worden, dan maar bi', liet hij weten. Het is de eerste keer dat hij uitspraken doet over zijn geaardheid. Gay&Night was in 2007 het eerste Nederlandse tijdschrift dat Mika op de cover zette. www.gay-night.nl

12-jarige is jongste transseksueel

Een Brits jongetje (12) zal een geslachtsveranderende operatie ondergaan en wordt daarmee de jongste transseksueel ooit. De brugpieper is zich al aan het voorbereiden op de operatie die van hem een meisje zal maken. Zo ondergaat hij al een hormoonbehandeling. De jonge Brit verscheen op de eerste schooldag in een rok en had lange blonde vlechten. Ook heeft hij zijn naam veranderd. De school heeft direct alle 1000 leerlingen ingelicht.

Roze bus in Nijmegen

COC Nijmegen brengt homoseksualiteit onder de aandacht door een knalroze bus te laten rondrijden. Herman Janssen zegt in De Gelderlander: "Voor zo ver wij weten is het de eerste keer dat er een roze ov-bus door Nederland gaat rijden. Het wordt een eyecatcher. In de bus komen teksten te hangen over homoseksualiteit. En aan de buitenkant komt de tekst 'Wat weet jij van homoseksualiteit?'" De roze bus krijgt Nijmegen als standplaats, wordt ingezet in de reguliere dienstregeling van streekvervoerder Hermes en rijdt onder meer op de trajecten naar Druten, Wijchen en Millingen, gedurende minimaal vijf dagen per week.

EERST UIT JE KAST, DAN UIT JE PANN!

Stichting **PANN** 40 Jaar

PANN: het leukste heterovriendelijke homofeest www.pann.nl

Een derde van alle homoseksuelen is nog niet uit de kast op het werk. Ze voelen zich onveilig en niet geaccepteerd. Ervarensdeskundigen Carolien Gehrels en Paul Overdijk pleiten voor een coming out op de werkvloer.

Kleur de werkvloer roze!

Multinationals, minister Plasterk en de FNV ondertekenden in 2008 een convenant om de acceptatie van homoseksualiteit op de werkvloer te stimuleren.

Homoseksualiteit is anno 2009 niet iets dat mensen op het werk hoeven te verbergen, zou je denken. "Homo's moeten altijd energie steken in het verbergen van een deel van hun identiteit," stelt Paul Overdijk, directeur TNT Post en voorzitter van Company Pride Platform. "Mensen hebben altijd door dat je iets achter houdt, wat weer een negatief effect heeft op de werksfeer." Dat levert weer stress op, met als gevolg dat homo's die nog in de kast zitten gemiddeld een hoger ziekteverzuim kennen.

Overdijk heeft bij TNT nooit last gehad van vervelende opmerkingen. "Maar veel mensen zitten niet voor niets in de kast. Er is een onvriendelijke sfeer, of homo's die wel uit de kast zijn gekomen worden op 'leuke' homograppen getraakteerd. Dan denk je als homo die nog in de kast zit: laat maar." Maar uiteindelijk hebben ze wel zichzelf ermee, betoogt Overdijk. "Daarom is zo'n coming out day ook zo'n goed initiatief. Mensen moeten het zelf doen. En als mensen het zelf doen, blijkt het vaak wel mee te vallen," meent hij.

Het is goed dat er meer aandacht is voor de coming out, vindt ook Carolien Gehrels, wethouder Sport en Cultuur in Amsterdam. Tot 2006 was zij managing director bij Managementadviesbureau Berenschot en net zoals Overdijk heeft ze van haar identiteit op het werk nooit een geheim gemaakt. Ze kwam uit de kast toen ze 21 was en Nederlands studeerde in Groningen. "De reacties waren erg positief."

Natuurlijk kan het voor sommigen heel

moeilijk zijn, benadrukt ze. Het was voor haar ook een drempel die ze over moest. Een drempel die voor veel anderen nog veel hoger is. Maar als je die drempel eenmaal over bent, maak je het voor jezelf zoveel makkelijker: "Je moet bedenken dat het heel belangrijk is om jezelf te kunnen zijn, je functioneert dan gewoon beter, en bent leuker en sociaal vaardiger."

MACHOCULTUUR

Als student was Gehrels voorzitter van haar studentenvereniging, wat geen enkel probleem gaf. Later, bij Berenschot, en nu bij de gemeente Amsterdam heeft ze ook nooit problemen gehad met haar seksuele voorkeur. Maar het is niet altijd zo makkelijk, geeft ze zelf ook toe. "Ik heb met mensen gesproken die in een energiebedrijf werken, en daar is het gewoon zwaar. Mensen werken daar in een machocultuur, wat een coming out er niet makkelijker op maakt. Voor een buitenstaander is het vreselijk lastig om een cultuuromslag in een bedrijf te bewerkstelligen."

Bij de gemeente Amsterdam werken meer homo's dan gemiddeld. "Diversiteit is een belangrijk onderdeel van ons personeelsbeleid." Zelf heeft Gehrels burgemeester Cohen overgehaald om mee te varen tijdens de Gay Pride. "Belangrijk, want dat draagt bij aan de acceptatie van homo's in de samenleving." Uiteindelijk is een coming out de moeite waard, vindt Gehrels. "Als je dichter bij jezelf staat, wordt het leven ook op je werk zoveel leuker."

SCHADUW

Ook Overdijk vindt dat er een verantwoordelijkheid ligt bij homo's zelf. "Een werkgever moet ervoor zorgen dat de sfeer op de werkvloer goed is. Maar homo's moeten zo nu en dan over hun eigen schaduw heen durven springen." Veel homo's kennen mensen die al uit de kast zijn, zegt hij. "Vraag eens: hoe deed jij dat nou? Zoek een roze netwerk op, dat kan je helpen."

En als dat er niet is, begin er zelf een. Company Pride Platform is opgericht toen Overdijk en een aantal collega's bezig waren met het opzetten van een roze netwerk binnen TNT, en ze zich afvroegen hoe dat bij

Carolien Gehrels

Functie: Wethouder Sport en Cultuur in Amsterdam
Leeftijd: 41

Paul Overdijk

Functie: Directeur TNT Post en voorzitter van Company Pride Platform
Leeftijd: 55

andere bedrijven nou was gegaan. "Je kunt veel leren van oudere netwerken, en andere bedrijven kunnen weer van ons leren, zodat het ons logisch leek een nationaal netwerk te beginnen."

Een tip voor mensen die binnen hun bedrijf een roze netwerk willen starten is om vooral contact te zoeken met het management, want zonder hun steun lukt het niet. Wat ze vooral niet moeten doen is zich opstellen als een activistenclub: dan ziet de top je als een bedreiging en kom je als roze netwerk nergens."

Als je meisje een man is

'Weet je wel dat je meisje een man is?' Martijn Bakker (28) krijgt het wel eens naar zijn hoofd geslingerd. Zijn vrouw Robyn is transseksueel.

"Ik ben klaar met zulke opmerkingen, daarom doe ik graag mijn verhaal. Mijn vrouw is fantastisch en ik ben stapelgek op haar." Martijn's vrouw Robyn Smith (30) slikt al zes jaar lang hormonen om haar mannelijke geslachtskenmerken te onderdrukken. Een geslachtsveranderende operatie volgt.

De Amerikaanse Robyn studeert momenteel in de Verenigde Staten. Daarom neemt Martijn de honneurs waar in een kroeg in Amsterdam. "Ik ben geen homo en geen hetero. Ik heb relaties gehad met vrouwen en leuke avonden beleefd met mannen. Maar ik vind mezelf niet biseksueel", concludeert Martijn. "Ik pas gewoon niet in een hokje, want ik val op personen. That's it." En vorig jaar juli viel hij voor Robyn. Als een blok. De Amerikaanse was vorig jaar een paar maanden in Nederland voor een zomerstudie. In café 't Loeuwte aan de Amsterdamse Reguliersdwarsstraat volgde het hal-lelujamoment. Na enkele spannende blikken en enkele shots Heugemeug raakten de twee aan de praat. "Ik ben een transseksueel, vertelde ze al vrij snel in het gesprek. En ik vond het eigenlijk wel prima. Ik heb er die avond geen issue van gemaakt en dat doe ik nog steeds niet. Ik was compleet overdonderd door haar persoonlijkheid. Ze is lief, intelligent en

mooi. Ja, en transseksueel. Maar dat is voor mij geen obstakel."

ADAMSAPPEL

"In de Verenigde Staten kost het zo'n 10.000 dollar om een geslachtsveranderende operatie te ondergaan. En dan ben je er nog niet. De hormonen doen natuurlijk al veel, want ze heeft een hogere stem dan voorheen. Maar ze heeft nog steeds een adamsappel. Elke ochtend staat Robyn uren haar gezicht te plamuren met make up, nadat ze zich heeft geschoren. Die haren moeten ook nog weg worden gelaserd. En mooi gevormde borsten staan ook nog op haar verlanglijst", vertelt Martijn. "In de VS wordt niets vergoed. Een operatie zit er dus voorlopig niet in."

Robyn is eind vorig jaar 30 geworden, een mijlpaal. "Ik was er natuurlijk bij toen ze jarig was. We vierden het met haar vrienden in Portland. Al sinds ze zich kan herinneren weet ze dat ze liever met een vrouwenlichaam wil leven. Met het slikken van hormonen werd tien jaar geleden de verandering in gang gezet. En nu is ze echt volwassen en helemaal klaar voor de operaties. Robyn heeft een doel. Ze weet nu wie ze echt wil zijn, een vrouw. Ze stelt zelfs dit doel boven mij. Dat bewonder ik."

Bij het maken van een typisch Amerikaanse gerecht, meatloaf, kwam een huwelijk ter sprake. "Het aanzek was niet heel romantisch, maar dat werd de bruiloft uiteindelijk wel", vertelt Martijn. Vijf stellen waarvan de ene partner de Nederlandse en de andere partner de Amerikaanse nationaliteit heeft, werden 1 augustus van dit jaar tijdens Gay Pride in Amsterdam getrouwd. Burgemeester Job Cohen nam de stellen het jawoord af. Zo ook bij Martijn en Robyn. "Het voelde als een overwinning om daar te staan en getrouwd te worden door niemand minder dan Cohen, met duizenden aanwezigen en onze ouders en vrienden."

OPERATIE

"Concrete toekomstplannen hebben we niet. Robyn zal denk ik naar Nederland verhuizen. In de VS wordt transseksualiteit totaal niet geaccepteerd. Als Robyn hier over straat loopt, voelt ze zich veilig. Wanneer de operaties van start gaan, zal er nog een moeilijke tijd komen, verwacht ik. De operaties zijn zwaar, maar het is voor een goed doel. Tot die tijd hoop ik lekker te kunnen settelen met haar en wil ik de wittebroodsweken inhalen."

Vrienden en familie van het bijzondere koppel reageerden allemaal positief op hun relatie. "Daarmee hebben we echt geluk gehad. Misschien dat ik een of twee vrienden heb verloren. Mijn moeder was een tijke teleurgesteld toen ik vertelde verder te gaan met Robyn. Ze wil oma worden. We kwamen al gauw tot de conclusie dat mijn broer daar maar voor moet zorgen."

meer info

www.vumc.nl
www.transgenderenw.nl
www.transgenderenederland.nl

MIJN COMING OUT

'Ik schreef een brief'

"Ik heb drie jaar geleden een goede vriendin verteld dat ik op vrouwen val. Anderhalf jaar geleden heb ik in een brief mijn moeder verteld dat ik biseksueel ben. Sinds een half jaar weten alle

personen in mijn naaste omgeving het. En tot op de dag van vandaag heb ik geen negatieve reacties gehad."

Naam: Amanda
Leeftijd: 21
Woonplaats: Hilversum

'We lopen niet allemaal rond met handtassen'

"Mijn coming out was pas op m'n zoe. De voetbalwereld staat niet echt open voor homo's, daarom kwam ik in die periode niet gemakkelijk uit de kast. Mijn ouders heb ik destijds een brief geschreven, waarin ik beschreef wat me allemaal bezig hield. Ze reageerden eigenlijk heel positief, maar moesten wel aan het idee wennen. Logisch natuurlijk. Bij mijn vrienden, ook de voetballers, viel mijn coming out mee. Er

werd gezegd 'we weten hoe je bent en daar verandert niets aan'. Mijn standpunt is 'je bent meer dan alleen homo. Het homo zijn is een klein onderdeel van jou als geheel. En inmiddels weet ik ook dat veel homo's hele normale jongens zijn en echt niet allemaal met handtassen rondlopen, of half naakt.'

Naam: Rick van Duijn
Leeftijd: 23
Woonplaats: Woerden

'Mijn oma wilde wel meer weten'

"Een vriendinnetje vertelde mij via MSN dat ze op vrouwen valt. En ik kon alleen maar antwoorden 'ik ook! Ik was toen zestien. Mijn vader zei dat hij het stiekem al wist. Erg leuk om te horen na uren van voorbereiding voor 'het gesprek'. Mijn oma van inmiddels 92 wilde eigenlijk wel meer weten over lesbisch zijn. Mijn vrienden reageerden heel normaal. De meest

nieuwsgierigen bleken meisjes te zijn, die ook uit de kast wilden komen of net waren gekomen en die gelijkgestemden wilden

ontmoeten. Ik heb veel gesproken over mijn coming out via een forum. Ik vond de coming out eerder spannend dan eng. Ik ben heel open over mijn seksualiteit. Vervelend is alleen dat ik word nageproefd als ik hand in hand loop met mijn vriendin, maar ja dat heb je nou eenmaal in de stad."

Naam: Niki Dicker,
Leeftijd: 22
Woonplaats: Den Haag

[B]* a Man

Heb je als man wel eens seks met een man? Laat je dan nu vaccineren tegen Hepatitis B*. Het is een erg besmettelijke en schadelijke SOA. Je loopt er een ernstige leverontsteking van op en een condoom beschermt je onvoldoende. Gelukkig kun je Hepatitis B* wel voorkomen door vaccinatie. Laat je dus niet kennen, laat je gratis prikken!

JE GGD VACCINEERT JE GRATIS.
MAAK EEN AFSpraak OP B-A-MAN.NL

Voorlichten op jonge leeftijd

Het COC wil vroeg beginnen met educatie over homoseksualiteit. Op basisscholen moeten kinderen leren dat er meerdere manieren van samenleven zijn. Maar op welke leeftijd begin je met voorlichten en hoe?

Boom

Roos

Vis

Homo

Volgens vicevoorzitter van het COC Vera Bergkamp al vroeg. Zo kan Vader- of Moederdag een aanleiding zijn voor een gesprek met de klas. "Ga niet als school uit van de vanzelfsprekendheid dat iedereen een vader en moeder heeft. Daarmee ga je voorbij aan verschillende soorten leefvormen en gezinnen. Je kunt als school niet vroeg genoeg beginnen met het bijbrengen van dat besef. In de vorige situatie zijn kinderen ongeveer vier jaar. Een erg jonge leeftijd. "Maar opgroeien met deze kennis zorgt voor begrip en respect op latere leeftijd. Uitleggen en praten over andere manieren van leven helpt daarbij", vertelt Bergkamp. "Al moet je met de informatie wel aansluiten op de

geestelijke en lichamelijke ontwikkeling van het kind. Dat geldt ook voor het bespreken van seksualiteit en erotiek."

UITSCHULDEN

Bergkamp: "Belangrijk is om daarnaast adequaat op te treden als bijvoorbeeld kinderen elkaar uitschelden voor 'homo'. Je moet ze daarop aanspreken. Daarnaast kan de school opletten of in het voorlichtingsmateriaal de diversiteit van de samenleving voldoende tot uitdrukking komt."

Films of boeken kunnen ook een goed hulpmiddel zijn om het onderwerp aan te kaarten. Het kinderboekje Koning & Koning is daar een voorbeeld van. Dit sprookje gaat er niet heilig van uit dat de kroonop een meisje valt, maar op een man. "Een een-

voudig verhaal, maar ontzettend belangrijk", vindt de vicevoorzitter. Dit boekje helpt bij een bredere gedachtevorming."

Hoewel de meeste basisscholen het onderwerp homoseksualiteit niet uit de weg gaan, zijn er natuurlijk uitzonderingen. Voornamelijk instellingen die op basis van een religieuze grondslag lesgeven zien op tegen of weigeren zelfs dit thema te bespreken. Bergkamp: "Je moet je als basisschool echter wel beseffen dat in bijna iedere klas wel een of meerdere lesbische meisjes of homoseksuele jongetjes zitten. Als school heb je de verantwoordelijkheid om een plek te bieden waarin iedereen zich zo goed mogelijk kan ontwikkelen. En daarvoor is herkenbaarheid en bespreekbaarheid een basisvoorwaarde."

Uit de kast, uit de klas?!

De Nederlandse wet geeft scholen op religieuze grondslag het recht om homoseksuele leerlingen en docenten van school te sturen omdat ze openlijk uiting geven aan hun seksuele voorkeur. Deelname aan de Gay Pride, lidmaatschap van een homo-organisatie of een sprekeur over homoseksualiteit kan al voldoende zijn, als een school meent dat daardoor haar grondslag wordt geschonden. COC Nederland heeft hierover een petitie met 22.000 handtekeningen aangeboden op 29 september 2009 aan de regering. De vergadering in de Tweede Kamer die gepland stond op 30 september, is uitgesteld.

Vera Bergkamp

Functie: Vicevoorzitter COC
Leeftijd: 38

Uit de kast, werkt beter!

Hoe LGBT*-vriendelijk is jouw organisatie?
Doe de test!

Binnen mijn bedrijf/organisatie:

1. LGBT's zijn uit de kast en zichtbaar.	ja/nee
2. We hebben een diversiteitsbeleid, en LGBT's zijn daarin als doelgroep opgenomen.	ja/nee
3. Er is een LGBT-netwerk.	ja/nee
4. Sociale acceptatie van LGBT's is 100%.	ja/nee

Moet je één of meer keer met nee antwoorden? Wil je dat jouw bedrijf langs de roze meetlat wordt gelegd? Heb je interesse in het oprichten van een roze netwerk, of wil je weten hoe andere bedrijven dit doen? De FNV en het Company Pride Platform werken samen om je hierbij te helpen. Mail je vragen of ervaringen naar: info@lgbtpdewerkvloer.nl.

* (lesbi, gay, bisexual, transgender)

Gay-Straight Alliantie
FNV Vakcentrale & Company Pride Platform

'Alleen de blootste homo's staan in de krant'

Een gezellig feestje waar voornamelijk homoseksuelen komen. Is daar iets mis mee? En dragen homofeesten bij aan de emancipatie?

De Gay Pride in Belgrado is onlangs afgelast, omdat er dreigementen door rechts-extremistische groeperingen werden geuit. In Nederland gaat het er milder aan toe, maar ook hier krijgen homoseksuelen te maken met geweld. Een week voor de Gay Pride op de grachten in Amsterdam zijn er ook twee mannen slachtoffer geworden van homofobie geweld. Er zijn extra maatregelen genomen om dit geweld aan te pakken.

voorzitter van COC: "Met het feit dat iedereen mag trouwen, of je nu homo of hetero bent, is de emancipatie nog lang niet voltooid. Als je nagaat dat 50 procent van de scholieren geen homo's of lesbiennes in hun vriendenkring wil hebben, zegt dat al genoeg." Neerings vervolgt: "En ja, homofeesten moeten we gewoon blijven houden. Emancipatie bereik je niet zonder zichtbaarheid. Door de grotere homofeesten, zoals de Roze Zaterdag en de GayPride, maken

'Sommige homo's denken dat hetero's ervan uitgaan dat ze elke dag in een leren string lopen.'

Zo is er in de homo-uitgaansstraat van de hoofdstad cameratoezicht gekomen.

Er zijn redenen genoeg om aandacht te blijven vragen voor homorechten. Die aandacht wordt bijvoorbeeld tijdens Gay Pride gevraagd. Dit feest levert altijd discussie op. "Homo's moeten elk jaar blijven uitleggen waarom zij feest vieren. Zolang Surinamers, katholieken en andere etnische groepen ook niet om uitleg worden gevraagd, vind ik dat de emancipatie van de homoseksuelen nog lang niet is voltooid", vindt Henk Krol, hoofdredacteur van de Gay Krant. "Alleen de blootste homo's staan in de krant."

Kim Raven, hoofdredactrice van Expreszo is het daar roerend mee eens: "Sommige homo's denken dat hetero's ervan uitgaan dat ze dagelijks in een leren string lopen. Dat komt echt doordat media dit beeld laten zien bij roze feesten. Niet alle homo's zien er zo uit. En zeker niet elke dag. Mensen met homo's in hun omgeving weten dit ook en kennen onze roze feesten en evenementen. Dan is het gewoon lekker gek doen."

Het klimaat in Nederland voor homoseksuele mannen en vrouwen is nog altijd relatief tolerant. Homoparen kunnen hier trouwen en kinderen krijgen. Toch loopt de emancipatie van lesbiennes, homoseksuelen, biseksuelen en transseksuelen de laatste jaren niet altijd even vlekkeloos. Wouter Neerings,

homoseksuelen zichzelf zichtbaar."

Ook Maria van Oosten, uitgeefster van de glossy voor lesbische en biseksuele vrouwen Zij aan Zij ziet het belang in van homofeesten. "Ik ben erg voor het onder de aandacht brengen van homo's en zeer beslist ook lesbo's op allerlei manieren, dus ook via feesten. Met name lesbiennes zijn nog erg onzichtbaar en ik zou hen graag meer en vaker naar voren willen schuiven in de krant, radio en tv. Meestal is het zo dat de media vooral aandacht hebben voor alles wat er extreem uitziet. Men filmt dus wel een heftige meid met extreme hanenkam, piercings door haar tepels en spannende leren SM-broek, maar nooit een girl-next-door."

Van Oosten vindt dat de media een vertekend beeld geeft: "Er lopen echt 1000x meer girl-next-doortypes rond dan die extreme dame. Het gevel is dan ook dat het in beeld brengen van bijvoorbeeld de Gaypride een vertekend beeld geeft en men al snel denkt dat alle homo's en lesbo's zo zijn en doen. Wie zelf naar zo'n feest gaat of kijkt naar de jaarlijkse botenparade en dat zijn er al gauw 500.000 per jaar, ziet dat homo's en lesbo's er nu juist in alle kleuren, geuren en smaken zijn. Ja, we zijn zelfs net zo divers als hetero's. Ik geloof zeker dat elke vorm van zichtbaarheid bijdraagt aan de emancipatie."

Campagne voeren

Gay-Straight Alliance (GSA) is een groep van homo- en heteroleerlingen die homoseksualiteit zichtbaar en bespreekbaar maakt. Een GSA kan acties opzetten, zoals bijvoorbeeld een postercampagne, zorgen dat er voorlichters in de klas komen of bijvoorbeeld een debat organiseren. Alles is mogelijk, want ook op scholen moet homoseksualiteit zichtbaar, bespreekbaar en geaccepteerd worden.

Meer weten?
www.gaystraightalliance.coc.nl

Wouter Neerings

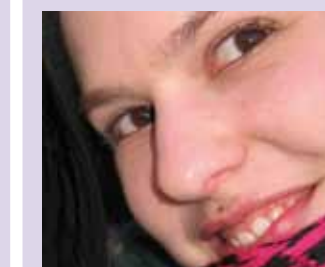
Functie: Voorzitter COC,
www.coc.nl
Leeftijd: 50

Henk Krol

Functie: Hoofdredacteur
Gaykrant, www.gk.nl
Leeftijd: 59

Kim Raven

Functie: Hoofdredactrice
Expreszo, www.expreszo.nl
Leeftijd: 24

Maria van Oosten

Functie: Uitgeefster Zij aan Zij,
www.zijaanzij.nl
Leeftijd: 50

Meer informatie
over het programma
www.comingoutday2009.nl

programma

In dit weekend zijn er allerlei activiteiten om Coming Out Day te vieren en onder de aandacht te brengen. Waar moet je zijn?

Vrijdag 9 oktober

De gaystraight alliantie verspreidt op tientallen scholen boekjes met verhalen van homo en hetero-scholieren. Het boekje ook hebben? Mail naar gsa@coc.nl of ga naar www.gaystraightalliance.nl waar het boekje ook (anoniem) te downloaden is.

Zaterdag 10 oktober

♥ Maastricht

Blijf lekker thuis en kijk naar TV Maastricht, de lokale publieke omroep. Bekijk het nieuwsitem in het programma Weekendlui, met coming out verhalen van vooral jonge Maastrichtenaren. De uitzendingen zijn zaterdag en zondag de hele dag door te zien. Meer weten? politiekenmaatschappij@coclimburg.nl

♥ Nijmegen

De homobeweging in Nijmegen deelt tussen 12.00 uur en 14.00 uur 250 gratis buskaarten uit in het stadscentrum. Met deze actie willen zij aandacht vragen voor hun 'roze bus actie'. In de roze bus zijn coming out verhalen te lezen die men minder vaak hoort, zoals een oma die in het verzorgingshuis vertelt over haar homoseksuele kleinzoon. Check: www.cocnijmegen.nl

♥ Enschede

Van 10.00 uur tot 16.00 uur is het COC

Twente-Achterhoek te gast in winkelcentrum De Klanderij in Enschede. Met een vrolijke kleurige stand, met informatie en een presentatie over onder meer het Roze Loper project. Kom dus naar winkelcentrum De Klanderij, en luister naar een dweilorkest en laat je informeren door vrijwilligers. Kijk op: www.comingoutentwente.nl

♥ Tilburg

Embrace Pink Foundation organiseert i.s.m. het Landelijk Netwerk Biseksualiteit (LNBi) een roze bejaardenbingo. Doe ook de test op de website www.hoeheterobenij.nl. Meer informatie: info@embracepink.nl

♥ Den Haag

Doe in de binnenstad tussen 11.00 uur en 15.00 uur de test 'Hoe hetero ben jij?' Ga in gesprek met vrijwilligers van het Landelijk Netwerk Biseksualiteit (LNBi). Meer weten? www.lnbi.nl

♥ Rotterdam

'Dans mee' is het motto van de open dansvloer midden in het centrum van Rotterdam. Voorbijgangers – homo en hetero – zijn uitgenodigd om mee te dansen en te genieten van dansdemonstraties, waaronder de tango. Nieuwsgierige bezoekers van de binnenstad hebben de kans een kort gesprek over coming out te hebben met de vrijwilligers van het COC en Apollo, die ook gadgets uitdelen. Verder is het mogelijk het spel 'herken de homo' mee te spelen. 's Avonds gaan de deuren van het COC aan de Schiedamsesingel open. Zie ook: www.cocrotterdam.nl

♥ Arnhem

Om 12.00 uur wordt het startsein gegeven van Coming Out Day. Daarna begint een informatiemarkt en vinden er verschillende optredens plaats. Vanaf 20.00 uur is er een feest aan de St. Catharinaplaats 10. Check: www.diverzo.nl

♥ Den Bosch

In de binnenstad worden vanaf 12.00 uur ballonnen uitgedeeld aan voorbijgangers. De eerste ballonnen worden uitgedeeld aan bekende Bosschenaren uit de politiek, sport en het bedrijfsleven. Kijk op: www.cocnoordoostbrabant.nl

♥ Leiden

Bij het COC en bij de Roze Beurs zijn regenboogvlaggen verkrijgbaar voor 7 euro. Hang ze uit! COC Leiden is de hele dag geopend. Elke Leidenaar is welkom voor een drankje en een leuk gesprek. Meer info: www.cocleiden.nl

♥ Groningen

Het COC organiseert een symposium voor directies van verzorgingscentra. Meer weten? www.cocgroningen.nl

Zondag 11 oktober

♥ Enschede

COC Twente-Achterhoek organiseert in samenwerking met het Landelijk Netwerk Biseksualiteit (LNBi) het stadsdebat, met als thema de oudere homo en lesbienne. De gasten,

vertegenwoordigers van de gemeente, woon- en zorgcentra, seniorenraad en COC, ondertekenen een intentieverklaring. Het debat wordt gehouden in MAC Berlijn. Meer informatie is te vinden op www.comingoutentwente.nl

♥ Zwolle

Het COC aan de Kamperstraat houdt open huis en is bereikbaar via telefoon en chat. Het COC-café is open vanaf 15.00 uur, er is iemand aanwezig voor een introductiegesprek. Iedereen is welkom. Zie ook: www.coc zwolle.nl

♥ Amsterdam

Vandaag gaat ook 'Een roze geluid' in première, een vertelling over roze senioren van stadsverteller Karel Baracs. Dit is een samenwerkingsverband van Schorer, ANBO, COC Nederland en MOVISIE en de OsiraGroep. Meer info? rozekracht@schorernet.nl

Meer lezen

Gay&Night www.gay-night.nl

Gaykrant www.gk.nl

Zij aan Zij www.zijaanzij.nl

Expreszo www.expreszo.nl

Winq www.winq.com

Gay News www.gaynews.nl

Kijk ook eens op www.mantotman.nl

COLOFON

'Kom uit de kast' is een uitgave van Metro Custom Publishing in opdracht van Stichting OUT Media in samenwerking met COC, Expreszo, Zij aan Zij en GK Magazine.

Productmanager
Mariëlle Besselink

Redactie en vormgeving
RedactiePartners, www.redactiepartners.nl
Martijn Tulp stichting OUT Media,
martijn@outmedia.nl

Acquisitie gaymedia advertisement COD
Laurens Eckhart, laurens@gaygroup.nl

Beeld
Nationale Beeldbank

Voor meer informatie over Metro Custom Publishing of als u zelf een idee heeft voor een uitgave kunt u contact opnemen met David Beentjes, 020-5114073 of via david.beentjes@metronieuws.nl

MIJN COMING OUT

'Ze was zichtbaar opgelucht'

♥ "Ik was dertien toen ik merkte dat ik gevoelens kreeg voor een meisje. Het was wel raar, want ik had zoiets nog nooit gevoeld. Ik wist niet precies wat ik ermee aan moest, dus ik kwam verdrietig thuis. Mijn moeder schrok hiervan. Ze dacht dat ik zou vertellen dat ik aan de drugs zat of zwanger was. Nadat ik vertelde dat ik een meisje leuk vond,

was ze zichtbaar opgelucht. Mijn stiefvader was ook blij voor me. Mijn beste vriendin Liza heb ik als eerste verteld dat ik lesbisch ben. Zij pakte het goed op en accepteert me zoals ik ben. Mijn vader was de laatste persoon die ik het vertelde. En ik heb door mijn coming out ook geen contact meer met hem. Ik wist dat hij een negatief vooroordeel

had over homo's, maar wilde het hem toch vertellen. Zijn reactie was raar en vaag. Ik weet nu wel beter. Ben nu tenslotte twintig, iedereen weet het en mag het weten. Ik sta er sterk achter, ik val op vrouwen!"

Naam: Sharon Pellenberg

Leeftijd: 20

Woonplaats: Vorden

'Niemand deed moeilijk'

♥ "Ik ben Etienne en ik ben homo. Het heeft een hele tijd geduurd voordat ik dit durfde toe te geven. Op mijn vijftiende had ik een profiel op Gay.nl, maar toch kwam ik thuis met vriendinnetjes. Ik wist niet hoe anderen zouden reageren en hield mijn geaardheid voor me. De eerste wie ik vertelde dat ik homo was, was een vriendin die ernaar vroeg. Doordat mijn broertje me op een gaysite betrapte kregen mijn ouders iets in de gaten. Toen ik thuis aankondigde dat ik een vriend verwachtte,

vroeg mijn moeder of ik 'een' vriend verwachtte of 'mijn' vriend. Ik heb toen naar waarheid geantwoord en er werd niet moeilijk gedaan. Niemand deed trouwens moeilijk. Mijn familie en ouders gaan er heel goed mee om en iedereen weet het ondertussen. Ik heb nog nooit echt problemen gehad doordat ik homo ben."

Naam: Etienne

Leeftijd: 19

Woonplaats: Linschoten

